

WANDELZOEKTOCHT

MECHELEN

**Eigenzinnig
door de geschiedenis
van de kleine man
en vrouw**

Linx+

SCHRIJF BIJ ELKE FOTO DE JUISTE STRAATNAAM

Op de bladzijde hiernaast zie je negen foto's van plaatsen die je onderweg tegenkomt. Schrijf bij het corresponderend nummertje hieronder de straatnaam. (Deze antwoorden en de antwoorden op de vragen staan achteraan de brochure. Niet spieken!)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

WANDELZOEKTOCHT

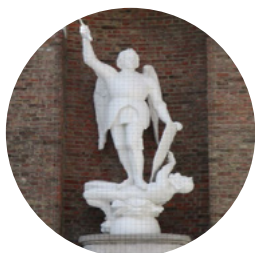
1

2

3

4

5

6

7

8

9

De zoektocht start in de Zakstraat aan het ABVV-gebouw.

1 Het witte huis met de vooruitstekende gevel (vroeger gelegen naast de Zakbrug) had ooit een sociaal-maatschappelijke functie. Waarvoor kon je hier terecht?

- ☐ voedselbedeling ☐ bad of douche nemen
- ☐ werklozensteun

Op het einde van de Zakstraat sla je rechtsaf (Rik Woutersstraat).

Zoals de naam al doet vermoeden, heeft schilder en beeldhouwer Rik Wouters hier gewoond. We komen straks nog een paar beelden van deze kunstenaar tegen op onze route.

We wandelen verder langs de Huidevetterstraat.

WIST JE DAT de oude **VLEESHALLE** na jaren leegstand recent verbouwd werd als ontmoetingsplek?

Je vindt hier verschillende eet- en drankgelegenheden, winkeltjes en vergaderzalen. De inspiratie voor deze metamorfose haalde men bij de Zuidse Mercados, waar je vooral verse groenten, fruit, vlees en vis kan kopen.

2 In de jaren '80 en '90 had de Vleeshalle nog een andere functie. Waarvoor kon je, of beter, was je verplicht langs te komen in de Vleeshalle tijdens deze periode?

WIST JE DAT vroeger recht tegenover de Vleeshalle de werklozenwerking van het ABVV was gehuisvest?

Werkzoekende leden konden er cursussen volgen, een tas koffie drinken, een goedkope maaltijd

nuttigen, maar vooral ook een babbel doen met elkaar en zich verenigen op syndicaal vlak.

... **TIP!** Eet- en drank-gelegenheden op de Botermarkt of in de Vleeshalle.

We wandelen verder. Aan het einde van de straat naar rechts en daarna nogmaals naar rechts (Leermarkt).

WIST JE DAT de Socialistische Mutualiteit hier vroeger feestzalen had, en zelfs een eigen drukkerij?

In **ZAAL ASGARD** werden veel jongerenfuiven gegeven. Een beetje verder had je het Volkshuis. Jarenlang was de Botermarkt het vertrekpunt van de 1-mei-stoet.

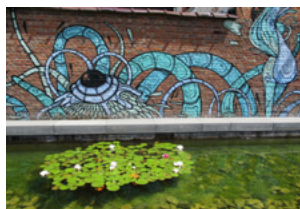
We steken de Botermarkt over en komen aan de Desiré De Boucherystraat.

3 Wie was Desiré De Bouchery?

Daarna volgen we verder rechtdoor door het Reuzenstraatje en dan terug naar rechts langs de Befferstraat. Blijf rechtdoor gaan en stap dan aan de rechterkant de **RIK WOUTERSTUIN** in.

... **TIP!** Picknickplaats in de Rik Wouterstuin.

4 Van welke Mechelse grafisch kunstenaar is deze graffiti?

5 In de Rik Wouterstuin vinden we de buste van Rik Wouters. Hoe heette de echtgenote en muze van Rik Wouters, die vaak model stond?

We keren terug naar de Befferstraat en gaan vervolgens naar rechts over de Veemarkt tot aan het 'Hof van Savoye' (Paleis van Margareta van Oostenrijk).

WIST JE DAT *Margareta van Oostenrijk zich in 1507 als landvoogdes vestigde in Mechelen?*

Onder haar werd Mechelen de hoofdstad der Nederlanden. Haar nieuwgebouwde woonpaleis, Het Hof van Savoye, was één van de eerste gebouwen met renaissance-elementen in de Lage Landen. Architecten waren de grote Mechelse bouwmeesters Antoon en Rombout Keldermans. Het hof was een trefpunt van humanisten, wetenschappers en kunstenaars.

6 Wat is de huidige functie van het **HOF VAN SAVOYE** (Paleis van Margareta van Oostenrijk)?

Ga verder langs de Biest en steek daarna de F. De Merodestraat over.

7 Op de hoek van de Sint-Jansstraat vinden we het historische gebouw 'Het Schipke'. Wat was hier van 1947 tot 2013 gehuisvest?

TIP! Als je tijd hebt, bezoek dan zeker Het Hof van Busleyden.

WIST JE DAT *Hieronymus van Busleyden kort na 1500 een belangrijke humanist was in de Nederlanden?*

Als lid van de Grote Raad van Mechelen liet hij in Mechelen een prachtige paleiswoning inrichten, ook om er zijn omvangrijke boeken- en kunstcollectie in onder te brengen. Hij ontving er grote intellectuelen, onder wie Erasmus en Thomas More. Het **MUSEUM HOF VAN BUSLEYDEN** laat zijn bezoekers kennismaken met het Bourgondische verleden van Mechelen, en hoe dit tot in onze tijd doorleeft.

Wandel verder rechtdoor en sla op het einde van de Sint-Jansstraat linksaf tot aan het kleine steegje (Klapgat).

8 Waarnaar verwijst de naam 'Klapgat'?

9 Het 'Groen Waterke' is één van de vele idyllische plekjes van Mechelen. Waaraan

dankt dit vlietje zijn naam? Welke plant geeft dit vlietje zijn mooie groene kleur?

TIP! Als je tot het einde van de Stassartstraat gaat, vind je het museum Kazerne Dossin, museum rond holocaust en mensenrechten

Tegenover het museum vind je de **DOSSINKAZERNE** (voormalige legerkazerne) van waaruit tijdens de Tweede Wereldoorlog door de Duitse bezetter 25.484 Joden en 352 zigeuners werden gedeporteerd naar concentratiekampen zoals Auschwitz. Minder dan vijf procent (amper 1240 mensen) keerde terug.

10 Naar welke Joodse kunstenares werd, naar aanleiding van een eerbetoon in het TV-programma 'Meer vrouw op straat', het plein naast het museum, vernoemd?

We vervolgen de wandeling en keren een stukje terug en gaan de Schoutetstraat in.

TIP! Wandel zeker even door de Stiltetuin als deze open is.

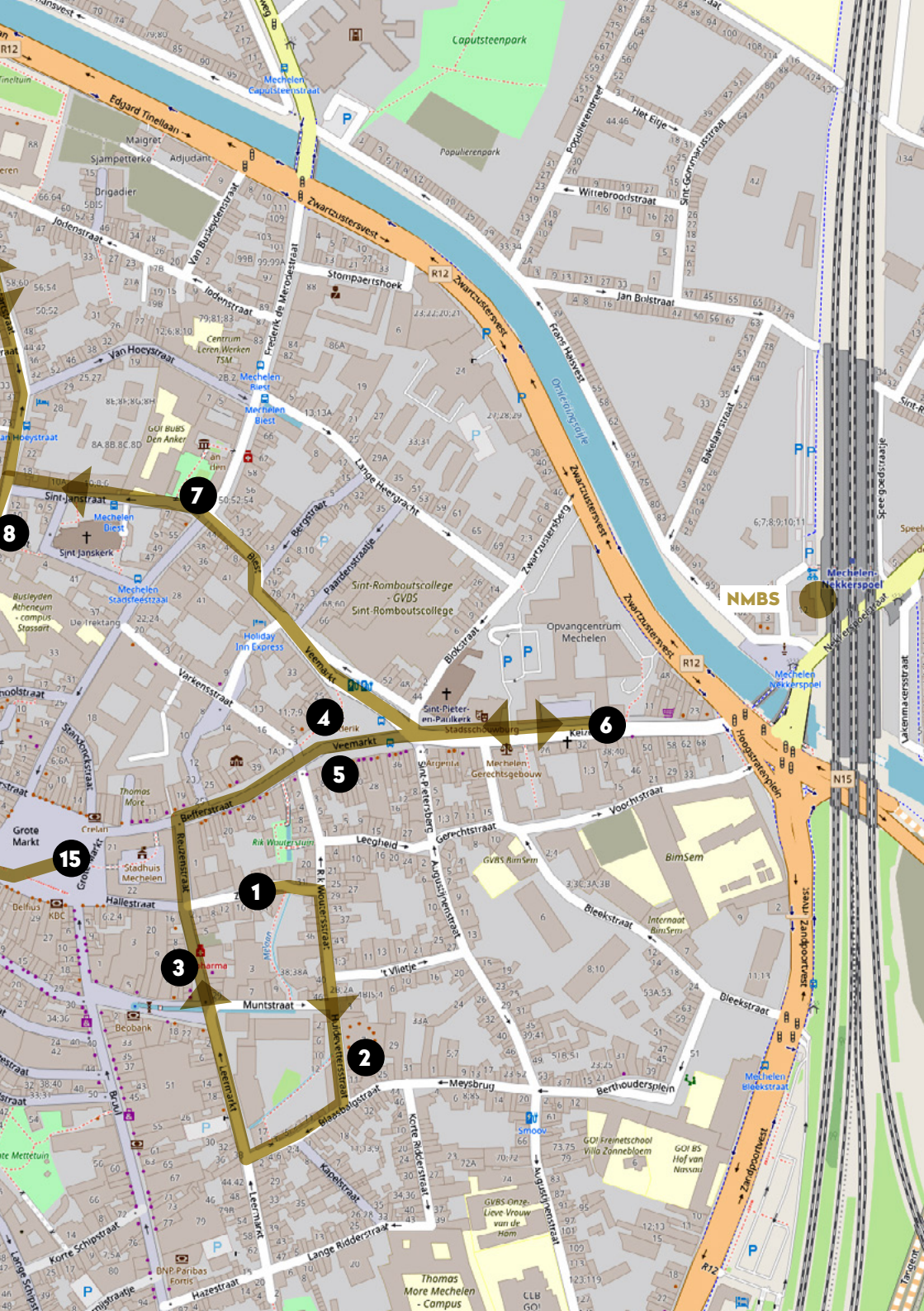
WIST JE DAT de tapijtweeffkunst een bloeiende periode kende in de 19de eeuw?

MECHELEN ANDERS BEKEKEN

LEGENDE

1. ABVV gebouw
 2. De Vleeshalle
 3. Desiré De Boucherystraat
 - 4&5. Rik Wouterstuin
 6. Hof van Savoye
 7. Het Schipke
 8. Klapgat
 9. Het Groen Waterke
 10. Dossinkazerne
 11. Haverwerf
 12. Brouwerij Lamot
 13. IJzerenleen
 14. Bar Klak
 15. Grote Markt
- NMBS: Mechelen Nekkerspoel

De broers Alexandre en Charles-Henri Braquenié verhuisden in 1870 hun manufacture van Ingelmunster naar Mechelen. Zij hadden toen al naam gemaakt met hun atelier in Parijs en enkele bijhuizen. Eén van

de leerjongens in de tapijtweverij was Gaspard De Wit. Hij stichtte in 1889 een eigen manufacture. Hij introduceerde nieuwe technieken en was sterk in het ontwerpen van meer moderne figuren en het gebruiken van minder klassieke kleuren. De manufacture De Wit bestaat nog altijd en is wereldbekaamd. Vandaag de dag worden er vooral herstellingen van antieke wandtapijten gedaan.

Aan het einde van de Schoutetstraat, naar links (K. De Deckerstraat) en vervolgens terug naar links (Sint-Katelijnestraat).

***TIP!** Picknickplek in de schaduw van de Sint-Romboutstoren. Als je fit genoeg bent, bezoek dan zeker de Sint-Romboutstoren (538 treden!). Helemaal op de top kan je de omgeving overschouwen vanop de skywalk.*

WIST JE DAT de **SINT-ROMBOUTSTOREN**, het symbool van Mechelen, gebouwd werd in 1452?

Oorspronkelijk moest de toren 167 meter hoog worden, maar de bouw werd begin 16de eeuw stopgezet op 97 meter, zonder torenspits. Ook de Mechelse beiaard is wereldberoemd. In de zomer kan je in de omgeving van de Sint-Romboutstoren genieten van (gratis) beiaardconcerten.

Keer een klein stukje terug en sla de straat in schuin tegenover de Sint-Romboutstoren (Minderbroedersgang).

Op het binnenplein naast de Predikherenkerk vind je het Cultuurcentrum, de Koninklijke Academie en figurentheater De Maan. In de Minderbroedersgang vind je aan je rechterkant de Cellekes.

WIST JE DAT DE CELLEKES vanaf 1854 een opvanghuis was voor alleenstaande, arme vrouwen?

Op de prachtige binnentuin zie je de typische huisjes met rondboogdeuren. Elk deurtje gaf toegang tot twee kleine kamers met bed, kast, stoel en tafel. Aan deze 'cellen' dankt de instelling haar naam.

Wandel daarna verder rechtdoor en sla links af (Melaan).

DE MELAAN is één van de vele vlietjes in Mechelen. Aan het einde van de Melaan neem je het straatje aan de rechterkant (Persoonshoek). Wandel vervolgens over het oude houten bruggetje.

WIST JE DAT stoelplechtsters rond de jaren 1900 niet in een atelier werkten, maar thuis en op straat?

In de omgeving van de Dijle, 't Veer, Dobbeldhuizen, Tichelrij en Tuinstraatje woonden en werkten veel stoelplechtsters. De stoelmakerij was een ambachtelijke activiteit die volledig uit handenarbeid bestond. Het enige dat mechanisch gedaan werd, was het zagen. Dit gebeurde in grote stoomzagerijen, die in de jaren 1860-1870 ontstonden. Voordien werd het hout met de hand 'gescheurpt' (scheurpen is een Mechels woord voor 'zagen').

11 Op de Haverwerf vind je deze 3 prachtige historische gevels. Geef de namen van deze 3 huizen.

Wandel verder naar links langs de Dijle, tot aan de voetgangersbrug.

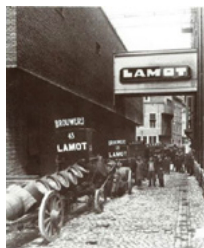
WIST JE DAT Mechelen in de jaren 1800-1900 bekend was voor zijn meubelmakerij?

Met de opkomst van de stoelmakerij nam ook het vlechten en biezen van stoelen een grote uitbreiding. Dat vlechten en biezen werd uitsluitend uitgeoefend door vrouwen en meestal aan huis. Eerst werd het stro geweekt in het Dijlewater, daarna werd erop geklopt met een platte hamer op de arduinen boord langs de Dijle, om het te vermalsen en buigzaam te maken. Meestal werden deze arbeidsters onderbetaald. Zij werkten aan een stukloon en moesten zelf de biezen en het stro

aankopen. De aankopen gebeurden bij gespecialiseerde handelaars die een monopoliepositie hadden verworven: concurrentie was uitgesloten.

WIST JE DAT *Mechelen vroeger ook verschillende brouwerijen telde?*

Brouwerij Lamot in de Van Beethovenstraat was één van de bekendste. Tussen 2000 en 2005 werd de brouwerij afgebroken en omgevormd tot een congres- en tentoonstellingscentrum: de **LAMOTSITE**. Een deel van de oude fabriek kan je nog zien aan de voor- en zijgevel van het huidige gebouw. Ook de koperen hopstookketels bleven bewaard. Ze werden geïntegreerd in de verbouwde fabriek.

12 Naar welke beroemde componist werd het straatje genoemd waar vroeger ook een deel van brouwerij Lamot gelegen was?

Steek de voetgangersbrug over en kijk even naar rechts voor een mooi uitzicht op de hoogbrug en de Dijle.

TIP! Geniet op de **VISMARKT** van een hapje en drankje in een bruin café of hippe bar.

WIST JE DAT *Mechelen vroeger ook gekend was voor zijn mosselhandel?*

De mosselen werden per boot vervoerd via de Dijle. Op de Vismarkt werd uiteraard ook aan visverkoop gedaan. Er was toen ook een overdekte stenen marktplaats. De laatste viswinkel sloot helaas in 2019 de deuren, maar oudere Mechelaars herinneren zich de verschillende viswinkels

zeker nog. Hier en daar refereren nog bepaalde zaken aan de vroegere vishandelaars (koertje naast Ronda – lichtreclame op de binnenmuur van café De Wei).

Na een verfrissend (of verwarmend) drankje en een lekkere lunch gaat onze wandeltocht verder langs de Nauwstraat en daarna naar links (IJzerenleen).

13 Naar wat refereert de naam 'IJzerenleen'?

WIST JE DAT Het **SCHEPENHUIS** het eerste stenen 'stadhuis' in Vlaanderen is?

In dit Schepenhuis hield de schepenbank in de middeleeuwen haar vergaderingen.

14 Aan de achterkant van het Schepenhuis vinden we de gezellige kleine koffiebar 'Bar Klak'. Waarnaar verwijst de naam van deze koffiebar?

We zijn ondertussen angekommen op de Grote Markt. Ook hier vind je veel gezellige restaurants en cafés. Dus wie nog honger of dorst heeft, of zin om een terrasje te doen: keuze te over!

15 Hoe heet de Mechelse pop waarvan je op de Grote Markt een bronzen beeld vindt?

Hier eindigt onze zoektocht.

... We hopen dat je het een aangename en leerrijke ervaring vond. Graag tot ziens op één van onze volgende activiteiten.
... Schrijf je via www.linxplus.be in op onze digitale nieuwsbrief en blijf als eerste op de hoogte.

VRAAG EN ANTWOORD

- Stratannamen**
1. Zakstraat; 2. Reuzenstraat; 3. Grote Markt (tussen Postkantoor en Sint-Rom-boutstoren); 4. Rik Woutersstraat; 5. Keizerstraat (naast gevel Stadschouwburg); 6. Bofferstraat; 7. Mindelbroedersgang (zijgevel van figurentheater De Maan); 8. G. De Stassartstraat (dak van Hotel Elisabeth); 9. Hoek Veemarkt (gevel Sint-Pieterskerk)
- Vraag en antwoord**
1. Men kon hier een **bad of douche** nemen.
 2. De **stempelcontrole** was hier gevestigd. Werklozen moesten hier dagelijks een stempel komen halen.
 3. Desire De Bouchery was **gemeenteraadslid en schepen** in Mechelen en **volks-vertegenwoordiger** voor de BWP (Belgische Werklieidenpartij).
 4. **Gijs Van Hee**
 5. **Nel** (Hélène Duerinckx), de echtgenote van Rik Wouters, stond vaak model voor vele beeldhouwwerken en schilderingen van Rik Wouters.
 6. Het Paleis van Margareta van Oostenrijk wordt vandaag gebruikt als **rechtbank**.
 7. De **beiaardschool** was hier jarenlang gehuisvest. Ze is sinds een paar jaren verhuisd naar de Brui.
 8. Het Schipke werd verbouwd tot **cafetaria en museumwinkel** van het museum Hof Van Busleyden.
 8. In dit steegje werd vroeger vaak een '**klappeke**' (**babbel**) gedaan. Vandaar de naam 'klapgat'.
 9. De plant die het vliege groen kleurt is '**eendenkroos**', een drijvende waterplant.
 10. **Irene Spicker**, een joodse kunstenaar die tijdens WO II in de Dossinkazerne verbleef. Door haar schilders talent moest Irene samen met andere kunstenaars de bordjes schilderen met de transportnummers van de gevangenen. Ze schilderde stiekem ook portretten van medegevangenen en werd zo een belangrijke getuige van het dagelijks leven in de Dossinkazerne.
 11. Hoekhuis: **Het Paradijske**. Midden: **De Duiveljes**. Links: **Sint-Jozef**.
 12. **Ludwig von Beethoven**. De grootvader van Ludwig Van Beethoven groeide op in Mechelen. Hij woonde als kind in dit straatje dat later dus de Beethovenstraat werd.
 13. De naam IJzerenleen refereert naar de **ijzeren leuningen**, die vroeger op de oevers stonden, van het vliege dat er liep.
 14. Bar Klak: vroeger was hier het 'klakkenhoazake' gevestigd, een winkel waar je **petten en hoeden** kon kopen.
 15. De pop is **Opsignoorke**. Het originele houten Opsignoorke kan je vinden in museum Hof Van Busleyden.

BESTEL OOK ONZE ANDERE ANDERS BEKEKEN BOEKJES

KORTRIJK ANDERS BEKEKEN

Over textielbaronnen, begijnen en beluiken.

OOSTENDE ANDERS BEKEKEN

Over Leopold II, street art en de Rode Vloot

TOER DEN BOUGIE IN BORGERHOUT

De strijd voor het algemeen stemrecht

MECHELEN ANDERS BEKEKEN RONDRIJ

Een rondrit van 100 km: van Carolus bier tot Jack-Op, langs Pallieter en De Witte, brouwers, bus- en autobouwers, groentetelers, diamantbewerkers en kaasmakers...

EN ZOVEEL MEER...

BESTELLEN ?

Eén adres: www.linxplus.be. Digitale versies kan je gratis downloaden via de link. Papieren versies kosten 5€ + 2€ verzendkosten.

COLOFON

Linx+ vzw
Hoogstraat 42
1000 Brussel

 02 289 01 80

 info@linxplus.be

 www.linxplus.be

 www.linxplus.be/nieuwsbrief

 www.facebook.com/linxplus

 www.instagram.com/linxplus

Ontvang onze tips voor je vrije tijd

Benieuwd naar het andere
vrijetijdsaanbod van Linx+?
Abonneer je via onze website
op de digitale nieuwsbrief en
ontvang elke maand verse tips
in je mailbox.

v.u.: Caroline Copers
Hoogstraat 42, 1000 Brussel
Concept & vorm: Linx+ / 2021
Foto's ©: Nadia Market / Linx+

KEN JE ONZE ANDERS BEKEKEN-WANDELINGEN AL?

**Aalst / Antwerpen / Bergen /
Blankenberge / Borgerhout /
Brugge / Brussel / Charleroi /
Genk / Gent / Hasselt / Koekel-
berg / Leuven / Luik / Mechelen /
Molenbeek / Oostende / Turnhout /**

...

Met kant en klare stadswandelingen
en fietstochten serveert Linx+ je de
geschiedenis van de gewone man
en vrouw. Stap voor stap, omdat
die geschiedenis compleet vergeten
wordt. Met onze wandelingen gaan
we voorbij aan het anekdotische
en komen we tot wat voor Linx+ de
essentie is: de emancipatie van de
kleine man en vrouw. Saaie tochten?
Nee, absoluut niet. Architectuur,
kunst én het culinaire doen we tege-
lijk in uw soep. Er is elke maand een
wandeling waarop je individueel kan
inschrijven. Op aanvraag organiseren
we onze wandelingen en fietstochten
ook voor groepen.

VERTEL ONS WAT JE DENKT VAN ONZE WANDELINGEN!

Stuur je bedenkingen en wedervaren
over onze wandelingen per mail naar
info@linxplus.be.